

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022

Loviisan kaupunki

Sisällysluettelo

1	Tarkastuslautakunnan toiminta.....	1
1.1	Tarkastuslautakunnan tehtävät	1
1.2	Tarkastuslautakunnan kokoonpano	1
1.3	Tarkastuslautakunnan työskentely kaudella 2022–2023	2
1.4	Tilintarkastus	2
2	Edellisten vuosien arviointikertomusten perusteella tehtyjen toimenpiteiden arviointi 13.4.2023 tilanteen mukaan.....	3
3	Tavoitteiden toteutumisen arviointi.....	8
3.1	Strategiset tavoitteet	8
3.2	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	8
3.3	Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	10
3.4	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	12
3.4.1	Demokratiapalvelut	12
3.4.2	Kaupunginkansliakeskus	12
3.4.3	Asuntomessut	13
3.4.4	Perusturvakeskus	13
3.4.5	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	14
3.4.6	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	15
4	Henkilöstö.....	19
5	Kuntakonsernille asetetut tavoitteet sekä kuntakonsernin ohjaus ja valvonta.....	21
6	Taloudellisen kehityksen arviointi.....	23
6.1	Loviisan kaupungin taloudellisen tilanteen kehitys.....	23
6.2	Koronaviruskriisin vaikutusten arviointi	23
6.3	Arviointimenettelyn käynnistämisen edellytykset vuonna 2023.....	24
6.4	Muut havainnot	26
7	Kehityskohteet 2022.....	27
8	Lopuksi.....	28
9	Allekirjoitukset.....	29

1 Tarkastuslautakunnan toiminta

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalain 121. §:n mukaan seuraavasti:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- 5) valvoa 84. §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Loviisan kaupungin vuoden 2022 toiminnan on arvioinut kaupunginvaltuuston valitsema tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnassa on seitsemän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2022		
Varsinaiset jäsenet	Varajäsen	Ryhmä
Pasi Laiho, pj	Toni Paakkari	SDP
Eero Mulli, vpj	Kimmo Forsberg	KOK
Maria Grundström	Pamela Stenberg	RKP
Karl-Magnus Lindfors	Mats Lobbas	RKP
Mia-Leena Aitokari	Raili Äijö	RKP
Lenita Niemelä	Kristiina Pappila	Kesk.
Miia Marjakangas	Lisbeth Konttinen	KD

Tarkastuslautakunnan sihteerinä ovat toimineet KPMG Oy Ab:n asiantuntijat.

1.3 Tarkastuslautakunnan työskentely kaudella 2022–2023

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2022 arviointiin liittyen yhteensä 11 kertaa, joista 4 kokousta pidettiin syyskauden 2022 aikana ja 7 kokousta kevätkaudella 2023. Työssään lautakunta kuuli kaupungin viranhaltijoita ja tutustui eri keskusten toimintaan ja talouteen. Lisäksi käytiin läpi hallintoelimiä pöytäkirjoja, vuoden 2023 talousarviota ja vuosien 2023–2025 taloussuunnitelmaa sekä vuoden 2022 tilinpäätös ja toimintakertomus.

Tarkastuslautakunnan työohjelman painopistealueet vuodelle 2022 olivat sivistys- ja hyvinvointikeskus, sekä henkilöstö ja työhyvinvointi.

Tarkastuslautakunnan kokousten toimialaesittelijät kaudella 2022–2023	
Aika	Vieraat
9/2022	Tilintarkastaja Martin Slotte
10/2022	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Kirsi Kinnunen
11/2022	Kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom
12/2022	Tilintarkastaja Martin Slotte Talouspäällikkö Fredrik Böhme
2/2023	Asuntomessujen projektipäällikkö Niina Okkonen Infrastruktuuripäällikkö Markus Lindroos Henkilöstöpäällikkö Thomas Grönholm
3/2023	Talousjohtaja Fredrik Böhme
5/2023	Kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom Tilintarkastaja Martin Slotte

Saatettuaan työohjelmansa loppuun tarkastuslautakunta antaa kaupunginvaltuustolle vuoden 2022 arviointikertomuksen.

1.4 Tilintarkastus

Loviisan kaupunginvaltuusto teki hankintapäätöksen hallinnon ja talouden tarkastuspalveluista tilikausille 2021–2024 kokouksessaan 17.2.2021 (§ 15). Kaupunginvaltuusto valitsi KPMG Oy Ab:n tuottamaan tarkastuspalvelut. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, HT, CIA Martin Slotte. Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelman toteuttamisesta. Tilintarkastaja on antanut tarkastuslautakunnalle väliraportteja tarkastuskautena tehdyistä tarkastuksista sekä tilintarkastuskertomuksen. Tarkastusten tuloksista on raportoitu myös kaupungin johdolle. Kuntalain 122. §:n mukaan kunnan tytäryhteisön tilintarkastajiksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

2 Edellisten vuosien arviointikertomusten perusteella tehtyjen toimenpiteiden arviointi 13.4.2023 tilanteen mukaan

Kehityskohdetaulukko sisältää 14 kehityskohdetta, joista kaupunginhallitus on merkinnyt yhdeksän vihreiksi eli toteutuneiksi. Kehityskohteista yksi on vuodelta 2015, kolme vuodelta 2018, yksi vuodelta 2019, kuusi vuodelta 2020 ja kolme vuodelta 2021. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan yhdeksästä valmiiksi merkitystä kehityskohteesta kuusi on kuitenkin edelleen kesken (2021/1, 2020/1, 2020/3, 2020/9, 2020/10, 2018/1).

2015/6 Sijoitus- ja rahoitusstrategian laadinta.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Varallisuushoidon ja sijoitustoiminnan perusteita ei ole vielä määritetty. Sijoitusstrategian laadinta on suuren työmäärän johdosta jouduttu tehtäviä priorisoitaessa siirtämään eteenpäin. Sijoitusstrategian laatimisen jälkeen sen toteutumista seurataan vuosittain talousarvion yhteydessä. Kunnes strategia on hyväksytty kysymykset varallisuuden hoidosta ja sijoitustoiminnasta tuodaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Strategia työstetään ja on kaupunginvaltuustossa kesäkuussa.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota siihen, että sijoitus- ja rahoitusstrategia on edelleen laatimatta (kahdeksan vuoden jälkeen).

2018/1 Vanhojen sopimusten kirjaaminen asianhallintaohjelmaan.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Asiakirjahallintaa on hoidettava lain ja ohjeistusten mukaisesti. Vanhojen sopimusten kirjaamista jatketaan kohdassa Kommentti / toimintasuunnitelma kerrotun mukaisesti. Perusturvakeskuksen ja hyvinvointialueeseen liittyvät sopimukset (myös IKT) on käyty läpi osana hyvinvointialueelle annettua selvitystä.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET:

- Tarkastuslautakunnan mukaan työ on edelleen kesken. Kaikki sopimukset tulee viipymättä kirjata yhtenäiseen asiakirjahallintajärjestelmään, jotta sopimukset ovat helposti löydettävissä ja tarvittaessa saatavilla.

2018/3 Kuntastrategian ja kuntastrategiaan liittyvien ohjelmien saattaminen ajantasaisiksi.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Uusi kuntastrategia on laadittu, elinvoimaohjelma on työn alla ja muut ohjelmat päivitetään tarpeen mukaan vastaamaan uutta strategiaa.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET:

- Strategiaan liittyvien ohjelmien päivittämisen tulee seurata strategian päivittämistä.

2018/4 Pitkän aikavälin investointisuunnitelma Loviisan Vesiliikelaitoksen ja Loviisanseudun Vesi Oy:n sekä omistajakuntien kanssa.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Loviisanseudun Vesi Oy:llä ei ole tiedossa pitkän aikavälin investointeja. Verkosto ja ottamot ovat suhteellisen uusia. Merkittäviä investointeja nykytiedolla ei ole luvassa. Loviisan Vesiliikelaitos investoi viime vuosien investointimäärillä myös tulevaisuudessa muun muassa verkostoon ja automatisointiin. Mikäli toimintaympäristön vaatimukset muuttuvat ja tulee tarvetta suuriin muutoksiin, tehdään näistä investointisuunnitelmat. Tällä hetkellä sellaisia suuria ja merkittäviä kohteita ei ole tiedossa.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET:

- Kehittämissuunnitelma tulee päivittää ja sisällyttää investointisuunnitelma siihen.

2019/6 Maaseutuyksikkö on eriytettävä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen luvuissa omaksi seurattavaksi yksikökseen.

- Kaupunginvaltuuston hyväksymä kommentti: Maaseutuyksikkö on infrastruktuuriyksikön kokonaisluvuissa mukana, mutta esitetään myös eroteltuna teksteissä ja lukuina. Kirjanpidon eriyttämistä ei ole tehty. Lomitustoiminnan siirryttyä Sysmän kunnan vastuulle 31.12.2021 tarkastetaan myös aiheelliset kirjanpidolliset toimenpiteet vuoden 2022 aikana.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Kehityskohde on tuntemattomasta syystä poistettu kehityskohdetaulukosta, vaikka kaupunginvaltuusto on 21.9. todennut, että kehityskohde on kesken.

2019/7 Kehitys- ja konsernijaosto jalkauttaa omistajaohjaus- ja konserniohjeen ohjeistamalla tytäryhteisöjä sen sisällöstä ja sen tuomista raportointivelvoitteista ja muista velvoitteista.

- Kaupunginvaltuuston hyväksymä kommentti: Konserniohje on toimitettu kaikille tytär- ja osakkuusyhtiöille. Yhteistyö tytäryhteisöjen hallinnointiin ja raportointiin liittyen on säännöllistä.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Tarkastuslautakunnan mielestä asia on vielä keskeneräinen. Kun valtuusto 21.9.2022 kokouksessaan käsitteli kehityskohdetta, näytti siltä, että asia on kunnossa, mutta myöhempi käytäntö ja havainnot osoittavat, ettei konsernijaosto ole raportoinut pöytäkirjoissaan, että tytäryhtiöt nimenomaisesti olisivat raportoineet yhtiöiden taloudellisesta tilanteesta tai esimerkiksi riskeistä. Konsernijaoston ja kaupunginjohtajan tulee seurata, että konserniohje ymmärretään ja sen mukaan toimitaan.

2019/8 Kehitys- ja konsernijaosto käynnistää tytäryhteisöjen tuloksien kvartaaliseurannan.

- ☀ Kaupunginvaltuuston hyväksymä kommentti: Konsernijaosto seuraa tytäryhteisöjen taloutta ja toimintaa säännöllisesti, mutta vaihteluväli on 3–6 kuukauteen.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Tarkastuslautakunnan mielestä asia on vielä keskeneräinen. Kun valtuusto 21.9.2022 kokouksessaan käsitteli kehityskohdetta, näytti siltä, että asia on kunnossa mutta myöhempi käytäntö ja havainnot osoittavat, ettei konsernijaoston pöytäkirjoista tai muusta raportoinnista selviä kvartaaliseuranta tai säännöllinen seuranta, ainoastaan satunnainen.

2020/1 Kehitys- ja konsernijaosto seuraa ja kirjaa Cursor Oy:n kanssa sovittujen kehittämis-kohteiden edistymistä kuukausittain kokouksissaan.

- ☀ Kaupunginhallituksen kommentti: Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta käy läpi kyseiset kvartaali- ja vuosiraportit sekä seurantapalaverit säännöllisesti.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Seurannan raportointi puuttuu.

2020/3 Tarkastuslautakunta ehdottaa, että sisäiselle valvonnalle luodaan seurantatyökalut ja mittarit, esimerkiksi käyttäen Kuntaliiton lomaketta.

- ☀ Kaupunginhallituksen kommentti: Uusi riskienhallintaohjelma varmistaa jatkuvan seurannan toteutumista. Uusi järjestelmä otettu käyttöön vuoden vaihteessa.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Kehityskohde on edelleen kesken. Seurannan raportointi puuttuu.

2020/6 Maaseutuyksikkö laatii yhdessä maaseutulautakunnan kanssa kehittämissuunnitelman, jossa huomioidaan yksikön toiminnalliset, taloudelliset ja organisatoriset muutokset vuosina 2022–2026. Suunnitelmaa seurataan vähintään puolivuositain sekä maaseutulautakunnassa että elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnassa.

- ☀ Kaupunginhallituksen kommentti: Luonnosta maaseutuyksikön kehittämissuunnitelmaksi on lautakunnassa 30.3.2023. Seuranta jatketaan vuoden 2026 loppuun.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET:

- Tarkastuslautakunta edellyttää, että maaseutuyksikön kehittämissuunnitelma valmistellaan mahdollisimman pian.

2020/9 Loviisan kaupungin tulee omalta osaltaan ryhtyä Suomen ilmastolain edellyttämiin toimiin. Lain mukaan Suomen on vähennettävä kasvihuonekaasupäästöjään vähintään 80 prosenttia vuoteen 2050 mennessä verrattuna vuoteen 1990.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Loviisan kaupunki on sitoutunut ilmastomuutoksen estämiseen. Strategiassa on laadittu hiilineutraalisuus kaupungin tavoitteeksi. Covenant of mayors ohjelman vaatima selvitys on tehty.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Tarkastuslautakunnan mukaan työ on edelleen kesken. Tarkastuslautakunnan mukaan mitään konkreettista ei ole tapahtunut.

2020/10 Kaupungin verkkosivujen päivitysvastuut on tarkennettava ja ajan tasalla pitämisen seuranta on määriteltävä.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Verkkosivujen päivitys on jatkuvaa työtä. Verkkosivujen päivitystyö on hajautettu keskuksiin. Tietojen ajantasaisuuteen kiinnitetään huomioita. Tämä on jatkuva prosessi.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Kehityskohde on edelleen kesken. Pöytäkirjoja ja liitteitä puuttuu.

2021/1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallintaohjeen mukainen riskienhallintaryhmä tulee nimetä virallisella päätöksellä. Riskienhallintaryhmän tulee raportoida kaupunginhallitukselle toiminnastaan säännöllisesti.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Kaupunginjohtaja nimennyt kaupungin johtoryhmän viranhaltijapäätöksellä.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET:

- Kehityskohde on edelleen kesken. Riskienhallintaryhmä ei ole raportoinut toiminnastaan kaupunginhallitukselle.

2021/2 Yhteistyötä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen välillä tulee tehostaa entisestään, jotta jatkuvat tilaongelmat saadaan ratkaistua. Keskusten tulee myös yhdessä viestiä selkeästi kaupungin kaikille osapuolille.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Asia vielä keskeneräinen. Tilapalvelujen suuren henkilöstövaihtuvuuden ja näin vähentyneiden henkilöstöressurssien vuoksi parempaan yhteistyöhön ei ollut mahdollisuuksia vuonna 2022.

2021/3 Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toiminnallisten tavoitteiden mittarit tulee konkretisoida määrällisesti vertailukelpoisiksi.

- Kaupunginhallituksen kommentti: Uusi mittaristo on otettu käyttöön uuden strategian myötä.

3 Tavoitteiden toteutumisen arviointi

3.1 Strategiset tavoitteet

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jonka tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiaa tulee tarkastella vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Uusin strategian päivitys vuosille 2022–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2022. Edellinen päivitys oli vuodelta 2021 mutta nyt tehdyllä päivityksellä vastavallittua valtuustoa pystytään tukemaan työssään paremmin.

Strategian mukaan sen seuranta ja arviointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä tehtävän toimintakertomuksen muodossa. Keskuskohtaiset arvioinnit onkin selvästi tuotu esiin, mutta yhteenveto kaupungin strategian noudattamisen toteutumisesta kokonaisuudessaan sekä kaupunkikonsernin raportointi strategian noudattamisesta puuttuvat.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET:

- Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen, että strategian toteutumisen vuosittainen analyysi sisällytettäisiin tilinpäätöksen yleisosaan.
- Tarkastuslautakunta suosittelee, että strategian tavoitteet avataan, jotta ne ovat mitattavissa ja seurattavissa.

KEHITYSKOHDE 2022:

- **Kehityskohde 2022/1:** Strategiassa määritetyt tavoitteet tulee jalkauttaa keskuksien kaikille tasoille ja tarkentaa mittareita.

3.2 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Loviisan hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan.

Vuonna 2019 kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn ohjeen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä uuden omistajaohjaus- ja konserniohjeen.

Toimintakertomusraportin mukaan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu aikaisemman mukaisesti perustuen kaupungin keskusten ja vastuuyksiköiden vuonna 2016 suorittamaan toimintaympäristöanalyysiin ja sen perusteella valmisteltuun keskuskohtaiseen riskiprofiiliin, eli luetteloon keskuksen toimintaan liittyvistä merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnan menettelyistä.

Kaupungin toimintakertomusraportista selviää, että loppuvuodesta 2022 otettiin käyttöön riskienhallintaohjelmisto, jonka tarkoituksena on tehostaa riskien seuranta ja raportointia. Tämä helpottaa riskienhallintaryhmää seuraamaan raportoituja riskejä säännöllisemmin. Lisäksi

toimintakertomuksesta ilmenee, miten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa keskuksissa on toteutettu kuluneen vuoden aikana.

Havaintoja keskusten riskienhallinnasta ja riskeistä:

- hyvinvointialueen valmistelutyön tiukka aikataulu ja hyvinvointialueen koordinaation puute, epävarmuustekijät uudelle työnantajalle siirtymisessä
- hyvinvointialueen valmistelutyöhön käytetty aika ei juurikaan näkynyt palveluiden saatavuuden heikkenemisenä
- epätietoisuus siitä, mitkä perusturvan tehtävistä eivät siirry hyvinvointialueelle vaan jäävät kaupungin hoidettavaksi
- uuden taloushallintajärjestelmän odotettua laajemmat ongelmat
- rekrytointiongelmat koko kaupungin tasolla, osittain johtuneet palkkatasosta verrattuna naapurikuntiin ja yksityiseen sektoriin. Negatiivinen vaikutus kaupungin kykyyn tarjota palveluita ja kuormittava vaikutus muihin työntekijöihin.
- sairauspoissaolopäivien lisääntyminen ja sen vaikutus työssäjaksamiseen, kun kuormitus muilla työntekijöillä kasvaa
- tietojärjestelmiin ja henkilöihin kohdistuvat huijausyritykset, kuten sähköpostihuijaukset ovat määrällisesti lisääntyneet
- korjausvelan kasvu
- sisäilmaongelmat
- pitkäaikaistyöttömyys.

Vuoden 2022 toimintakertomusraportissa kehittämisaalueina kaikkien keskusten ja liikelaitoksen osalta mainitaan:

1. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen vieminen yhä paremmin käytäntöön osaksi jokapäiväistä toimintaa
2. keskusten ydinprosessien kuvausten ja ohjeiden laatiminen ja ylläpito

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Toimintakertomusraportissa 2022 ei ole selvitetty, kuinka todettujen alueitten kehittämisessä on edetty.

Kaupunginhallitus esittää keskusten raportointiin ja omaan jatkuvaan seurantaan perustuen kokonaisarvionaan, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat pääsääntöisesti hyvällä tasolla. Loviisan kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottavat pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Lisäksi kaupunginhallitus on jo aiemmin todennut, että riskianalyyseihin syventämiseen ja niiden kehittämiseen otettaisiin uusia työkaluja esimerkiksi raportoinnin ja seurannan kehittämiseksi.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan Loviisan sisäinen valvonta ja riskienhallinta eivät edelleenkään ole riittävällä tasolla. Konserniyhtiöiden suhteen raportointi puuttuu edelleen.

3.3 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Loviisan kaupungin vuoden 2022 tulos oli ylijäämäinen noin 3,3 miljoonaa euroa. Alkuperäinen talousarvio oli 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja muutettu talousarvio 0,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Verotulot olivat alkuperäisessä talousarviossa 64,4 miljoonaa euroa, mutta niiden toteuma tilinpäätöksessä oli lopulta 69,3 miljoonaa euroa eli 4,8 miljoonaa euroa ennakoitua parempi.

Toimintatulojen ennustetta parannettiin 17 tuhannen euron talousarviomuutoksella. Niiden toteuma oli tilinpäätöksessä 25,0 miljoonaa euroa, mikä ylitti muutetun talousarvion vielä 3,5 miljoonalla eurolla.

Toimintamenojen talousarviota kasvatettiin 0,4 miljoonalla eurolla, minkä jälkeen talousarvioennustuksen mukaan menot olisivat olleet 115,5 miljoonaa euroa. Toteutuneet toimintamenot olivat 120,0 miljoonaa euroa, mikä ylitti muutetun talousarvion 4,6 miljoonalla eurolla.

Edellisten tilikausien ylijäämä on yhteensä 10,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 tulos huomioiden kumulatiivinen ylijäämä on 14,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 aikana kaupungin lainakanta pieneni 75,5 miljoonasta eurosta (5 155 euroa/asukas) 66,6 miljoonaan euroon (4 572 euroa/asukas).

Manner-Suomen kunnissa lainaa oli vuonna 2021 keskimäärin 3 363 euroa/asukas ja kunnissa, joiden asukasluku on 10 000–20 000 henkilöä, keskimäärin 3 406 euroa/asukas.

Konsernin osalta taseessa on kertynyttä ylijäämää vuoden 2022 tulos huomioiden 18,2 miljoonaa euroa, mikä on 2,2 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisessä tilinpäätöksessä. Loviisan kaupungissa tai kuntakonsernissa ei ole vuonna 2022 kertyneitä alijäämiä, jotka aiheuttaisivat mahdollisen riskin arviointimenettelyyn joutumisesta.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Kolmesta peräkkäisestä hyvästä ylijäämäisestä tilikaudesta huolimatta Loviisan kaupungin on varauduttava tulevien vuosien taloushaasteisiin.

Taulukko 1. Tuloslaskelman toteutuminen 2022, Loviisan kaupunki.

Tuloslaskelman toteutuminen, ulkoinen koko kaupunki (1 000 €)	Alkup. TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	21 453	17	21 470	24 965	-3 495	-14 %
Myyntituotot	10 291		10 291	10 545	-253	-2 %
Maksutuotot	5 233	17	5 250	5 496	-246	-4 %
Tuet ja avustukset	1 355		1 355	3 215	-1 861	-58 %
Muut toimintatuotot	4 574		4 574	5 709	-1 134	-20 %
Valmistus omaan käyttöön	110		110	78	32	41 %
Toimintamenot	-115 095	-394	-115 489	-120 049	4 560	-4 %
Henkilöstömenot	-48 694	-153	-48 847	-47 613	-1 234	3 %
Palvelujen ostot	-52 793	-75	-52 868	-57 464	4 595	-8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 980	-1	-6 981	-8 075	1 094	-14 %
Avustukset	-4 080	137	-3 943	-3 784	-160	4 %
Muut toimintamenot	-2 548	-302	-2 849	-3 113	264	-8 %
Toimintakate	-93 532	-377	-93 909	-95 006	1 097	-1 %
Verotulot	64 440		64 440	69 277	-4 837	-7 %
Valtionosuudet	34 299		34 299	35 274	-974	-3 %
Rahoitustulot ja -menot	1 764		1 764	596	1 168	196 %
Korkotulot muilta	18		18	182	-164	-90 %
Muut rahoitustulot muilta	1 933		1 933	861	1 072	125 %
Korkomenot	-171		-171	-286	115	-40 %
Muut rahoitusmenot	-16		-16	2	-18	-741 %
Vuosikate	6 972	-377	6 594	10 141	-3 546	-35 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 985		-6 985	-7 274	290	-4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 985		-6 985	-7 217	233	-3 %
Kertaluonteiset poistot					0	
Arvonalentumiset				-57	57	-100 %
Satunnaiset erät	-150		-150	0	-150	
Satunnaiset tulot					0	
Satunnaiset menot	-150		-150	0	-150	
Tilikauden tulos	-163	-377	-540	2 867	-3 407	-119 %
Varausten ja rahastojen muutokset	275		275	441	-166	-38 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	275		275	441	-166	-38 %
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					0	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	112	-377	-265	3 308	-3 573	-108 %

3.4 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toimintakertomuksessa on esitetty kaupunginvaltuuston päättämät ja strategiasta johdetut talousarviovuoden tavoitteet sekä kuinka ne on vastuukeskuksissa saavutettu. Keskukset ovat käsitelleet näitä omissa osuuksissaan.

Kaupunginvaltuusto asetti keskuksille sitovia tavoitetta 10 kappaletta. Toimintakertomuksesta ilmenee keskuskohtaisesti, mitä tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty. Vain muutamissa kohdissa esiintyy maininta, ettei tavoitetta saavutettu ja voidaankin todeta, että keskusten tavoitteet pääsääntöisesti saavutettiin. Koronaviruspandemia haittasi vielä alkuvuonna toimintaa, mutta merkittävämpään rooliin nousivat keskusten rekrytointivaikkeudet.

3.4.1 Demokratiapalvelut

Demokratiapalveluiden osalta voidaan todeta, että uuden taloushallintojärjestelmä Sarastian toiminnassa havaitut ongelmat heijastuivat toimintaan ja erityisesti taloushallintoon syksyn 2022 aikana. Ongelmat jatkuivat vuodenvaihteen yli.

Hyvinvointialuevaalit toteutettiin suunnitellusti.

Kaupunki toteutti kylien kehittämistä pääosin järjestämällä kyläiltoja. Niiden seuranta ja niissä esitettyihin kysymyksiin vastaamista ja luvattujen toimenpiteiden toteuttamista on kuitenkin tehostettava.

3.4.2 Kaupunginkansliakeskus

Taloudellisesti yleishallinnon alla kulkevat toiminnot noudattivat pääosin talousarviota. Asuntomessukustannusten nousu näkyy eri tavoin vuoden 2022 hallinnollisissa toimissa. Jälleen pitää muistuttaa virkamiehiä siitä, että lisämäärärahoja on anottava ajoissa ja talouden seuranta on harjoitettava jatkuvasti. Ylitykset tai kustannuserien muutokset aiheuttavat huomattavaa kritiikkiä sekä luottamushenkilöiden että kansalaisten parissa. Huolimattoman taloudenpidon lopputulemana voi olla luottamuspula ja tilanne voi johtaa vakavampiinkin syytöksiin. Loviisan kaupungin vuoden 2022 kokonaistuloksen ollessa positiivinen on tällaiset hairahdukset helpompi jättää sivuosaan. Tarkastuslautakunta muistuttaa kuitenkin erityisesti demokratiapalveluiden vastuuhenkilöä kaupunginjohtajaa siitä, mikä kunkin virkamiehen vastuu ja velvollisuus sekä lain että hallintosäännön mukaan on. Jotta asia ei jäisi yhden henkilön varaan, tulee vastuita edelleen jakaa. Tarkastuslautakunta palaa vuoden 2021 arviointikertomukseen ja toteaa, että toimivallan ja vastuun keskittäminen lisää vallan keskittymistä, eikä tämä ole suotava kehityskulku.

Tarkastuslautakunnalle saapui eduskunnan oikeusasiamieheltä syksyllä 2022 yksityishenkilön tekemä selvitys- ja lausuntopyyntö koskien kaupunginjohtajan sidonnaisuuksia. Tarkastuslautakunta lähetti vastineensa pyydettyssä ajassa ja totesi, että asiaan ei liittynyt sellaisia epäselvyyksiä, joiden katsottiin vaikuttavan kaupunginjohtajan esteettömyyteen tai viranhoitoon.

Työhyvinvointikyselyn havainnot on syytä ottaa esille myös tässä yhteydessä. Kaupungin johtamisjärjestelmä ei saa varauksetonta tukea kaupungin työntekijöiltä. Tähän on puuttettava koko hallinnon tasolla ja etsittävä sellaisia ratkaisuja, joiden avulla työhyvinvointi lisääntyy, työssä viihtyminen paranee ja joiden avulla myös rekrytointi voi helpottua. Tyytyväinen työntekijä vie viestiä eteenpäin ja luo viihtyvyydelle puitteet.

Kaupunginkansliakeskuksen organisaatiomuutos vietiin läpi vuoden 2022 aikana ja uusi organisaatio astui voimaan vuoden vaihteessa.

Sähköisen arkistoinnin osalta voidaan todeta, että selvittelytyö aiheesta ei riitä eikä työtä voida katsoa niillä perustein edes aloitetuksi.

3.4.3 Asuntomessut

Vuonna 2018 Loviisalle myönnetyt Asuntomessut on nyt jo yli neljä vuotta puhuttanut virkamiehiä, luottamushenkilöitä, mediaa ja kaupunkilaisia. Somessa keskustelu on jatkunut vilkkaana sekä puolesta että vastaan. Toivottavaa olisi tietysti ollut, että päätöksen jälkeen kaikki olisivat osaltaan myötävaikuttaneet mahdollisimman onnistuneiden messujen järjestämiseksi ja Loviisan markkinoimiseksi Suomen parhaana pikkukaupunkina.

Toki on todettava, että kaikki ei ole mennyt ihan suunnitelmien mukaan. Pandemia ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ovat myös heijastuneet Asuntomessuihin muun muassa kohonneina rakennusmateriaali- ja työvoimakustannuksina. Infrastruktuurin rakentamisen aikana on myös tullut vastaan kustannuksia nostavia yllätyksiä. Alkujaan esitetty 10 milj. euroa infrastruktuurin rakentamiseksi supistettiin valtuustossa loppuvuodesta 2021 8,6 miljoonaan euroon. Tätä kirjoittaessa on summa noussut takaisin 10 miljoonaan euroon. Kaupunginvaltuusto on myöntänyt lisärahat kahdessa eri kokouksessa. Tämän lisäksi Vesiliikelaitos on budjetoitu projektiin 2,3 milj. euroa. Lopulliset toteumat selvinnevät vasta syksyllä 2023 kun loppuraportit on tehty ja kaikki laskut on maksettu.

Kaupungin vuoden 2022 vuosikertomuksesta käy ilmi, että Kuningattarenrannan investoinnista vuonna 2022 olisi käytetty 4,62 milj. euroa budjetin ollessa 2,8 milj. euroa. Eroanalyysiä ei ole esitetty, joskin syynä osittain lienee jaksotus eri vuosien välillä. Kuningattarenrannan investointien poikkeamista vuosina 2019–2023 on tehty seikkaperäinen selvityspyyntö tarkastuslautakunnalle. Eri osa-alueiden toteutumisissa budjettiin verrattuna on sekä pieniä että myös isompia poikkeamia. Projektin ollessa vielä kesken tarkastuslautakunta ei tässä vaiheessa ota kantaa poikkeamiin, vaan odottaa loppuraporttia ja lopullisia lukuja ennen päätöstä mahdollisista lisäselvityksistä. Tarkastuslautakunta on samaa mieltä tutkintapyyntöä tekijöiden kanssa siitä, että elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta olisi voinut tarkemmin seurata eri osa-alueiden kustannusten toteutumista ja heti tehdä tarvittavat päätökset poikkeamista. Lopulta kuitenkin projektin kokonaissumma on se tärkein, ei eri momenttien välisummat.

Suomen Asuntomessujen kanssa tehty sopimus on myös aiheuttanut epäluuloa sen salassapito-vaatimuksen takia. Tässä asiassa tarkastuslautakunta näkee, että kaupungin ylin johto olisi voinut kommunikoida vielä enemmän kaupunkilaisille sopimuksesta ymmärryksen parantamiseksi. Asian käsittely MTV:n uutisissa on merkki siitä, että kaikki ei ole mennyt suunnitellusti. Tulevia isoja projekteja ajatellen kannattanee jo suunnitteluvaiheessa tarkasti miettiä eri osapuolten roolit projektien onnistuneen läpiviennin varmistamiseksi.

Kaupungin oma asuntomessuorganisaatio pysyi hyvin omassa kustannusbudjetissa käyttäen budjetista noin 84 %.

Haasteista ja poikkeamista huolimatta projekti on edennyt aikataulussa.

3.4.4 Perusturvakeskus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023, joten arviointikertomuksessa kirjataan vain huomiot perusturvalautakunnan pöytäkirjoista.

Loviisan kaupungin perusturvalautakunnan pöytäkirjojen osalta vuodelta 2022 on huomioitavaa useiden pöytäkirjoihin liittyvien liitteiden puuttuminen. Päätöksenteon perusteena olevien liitteiden pitää olla liitettynä pöytäkirjaan. Pyydettyä saatiin puuttuva liite kaupungin sihteeriltä. Lautakunnan pöytäkirjoissa esiintyi joitakin epäjohtamismukaisuuksia.

Perusturvakeskuksen toimintasuunnitelmassa kirjatuista tavoitteista useita oli jäänyt toteutumatta. Useimpaan toteutumattomaan tavoitteeseen oli kirjattu esteeksi vallinnut koronatilanne.

Tartuntatautilakiin tehty väliaikainen lisäys, joka koski sosiaali- ja terveydenhuollon koronasuojaa, astui voimaan 1.3.2022. Puutteellinen koronasuoja johti siihen, että jo haasteellisessa sosiaali- ja terveydenhuollon resurssitilanteessa useampi työntekijä ei voinut jatkaa omassa työssään. Lisäksi henkilökunnassa ilmeni koronatartuntoja. Resurssihaasteita vaikeuttivat vielä työtaistelutoimet.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja siitä seurannut pakolaisten saapuminen lisäsi tarvetta valmiuksien lisäämiseen resursseissa. Poikkeuksellisista oloista huolimatta hyvinvointialueen valmistelu ja siihen liittyvät hankkeet ovat edistyneet yhdessä muiden Itä-Uudenmaan kuntien kanssa. Useita perusturvakeskuksen työntekijöitä osallistui valmistelutyöhön. Hyvinvointialueelle siirtyminen aiheutti myös sen, että maahanmuuttopalvelut siirtyivät sivistys- ja hyvinvointikeskuksen alaisuuteen toukokuussa.

Ohjelmiston vaihtumisen myötä talouden seurannassa ja kirjanpidon oikeellisuuden todentamisessa oli haasteita. Isona haasteena oli jatkuvien joukkorokotusten järjestäminen. Lisäresurssien saaminen oli hankalaa. Henkilöstöpulan ja pandemian lisäksi henkilökunnan voimavaroja kuluttivat uudelle työnantajalle siirtymiseen liittyvät epävarmuustekijät. Henkilökunnalle ja esimiehille sekä kaupunki että tuleva hyvinvointialue oli pitänyt henkilöstöinfoja. Koko henkilökunnalle järjestettiin muutoksenvalmennusta.

Toimintakulut ylittyivät ennustetusti noin 605 000 €, johon vaikuttivat muun muassa koronamenot. Talousarvion kuukausittaisista ulkoista seurantaraporttia oli tehty säännöllisesti. Ulkoisten haasteiden selättämisessä on ollut paljon työtä ja työ jatkuu edelleen uusissa raameissa aluehallinnon puolella.

3.4.5 Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Koronapandemia näkyy vieläkin toiminnassa. Keskuksen henkilöstön suuret sairauspoissaolojen määrät ovat suoraa seurausta pandemiasta, niin kuin myös sairauspoissaoloista johtuva sijaisten tarve lakisääteisen henkilöstömitoituksen ylläpitämiseksi. Tämä tuo luonnollisestikin paineita henkilöstökustannuksiin.

Keskuksen toisena henkilöstöpuolen haasteena on ollut pätevän henkilöstön puute siivous- ja ruokapalveluissa sekä varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluissa.

Suurempana huolenaiheena ovat muun muassa pandemiasta johtuvat välilliset seuraukset, jotka vaativat resursseja vielä monen vuoden ajan. Yhä suurempi osa sekä lapsista että aikuisista kärsii mielenterveysongelmista, ja tähän on keskuksen toiminnassa jatkuvasti kiinnitettävä huomiota. Tästä syystä tarkastuslautakunta ilmaisee huolensa siitä, että sivistys- ja hyvinvointikeskus toteaa, ettei nuorisopsykiatria ehdi vastaamaan kasvaneeseen hoidon tarpeeseen olemassa olevilla resursseilla. Niin ikään tarkastuslautakunta on huolissaan lasten ja nuorten fyysisen terveyden heikkenemisestä, mistä ovat osoituksena Move-testin huonot tulokset Loviisassa verrattuna koko maahan.

Lasten lisääntynyt erityisen tuen tarve voi myös viitata mielenterveysongelmiin ja olla epäsuoraa seurausta koronapandemiasta. On tärkeää, että kaupungilla vastaisuudessa on riittävästi resursseja vastata näihin tarpeisiin.

Tarkastuslautakunta on pitää valitettavana sitä, että toimivien ja terveiden tilojen haasteet ovat Loviisassa surullinen tarina. Myös vuoden 2022 aikana sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palveluympäristön toimintaa on vaikeuttanut jatkuva toiminnassa käytettävien tilojen korjaustarve. Rakennusten yleinen kunto on tyydyttävä ja rakennusten kuntoon liittyvät riskit voivat olla merkittäviä.

Toimintavuoden aikana selvisi, että sivistys- ja hyvinvointikeskukselle siirretään monta tehtävää, jotka jäävät kaupungin hoidettaviksi, kun hyvinvointialue aloittaa toimintansa. Tämä on vuoden aikana lisännyt keskuksen työtaakkaa ja aiheuttanut myös haasteita, koska on ollut epäselvyyksiä töiden jäsentämisestä yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Tarkastuslautakunta toteaa, että voi mennä muutama vuosi ennen kuin työnjako selkenee ja eri vastuutehtävät löytävät paikkansa, niin hyvinvointialueella kuin kaupungissakin. Tämä voi johtaa siihen, että keskus on toistuvasti lisärahoituksen tarpeessa.

Toimintakertomuksessa esitetyt vastuualuekohtaiset avaintavoitteet on suurelta osin saavutettu, ja useita myönteisiä tuloksia on saatu aikaan. Esimerkkejä myönteisistä tuloksista ovat Walkers-auton käyttö, nuorisovaltuuston työskentely, tehdyt vaikutusarvioinnit, hienot kulttuuritapahtumat, Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman hyväksyminen ja keskuksen monet ulkopuolisella rahoituksella toteutuvat kehittämishankkeet, joita toteutetaan yhteistyössä eri vastuualueiden kanssa.

Ilahduttavaa on myös se, että kansalaisopistossa oli odotettua enemmän opiskelijoita ja että vuoden aikana toteutettiin 214 etäopetuskurssia.

Tarkastuslautakunta toivoo kuitenkin, että keskus raportoisi kaikista toteumista perusteellisemmin kuin pelkästään toteamalla, että tavoite on ”toteutunut”.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET:

- Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen ja elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan välistä yhteistyötä on tehostettava entisestään jatkuvien tilaongelmien osalta.
- Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen on jatkossa kiinnitettävä erityistä huomiota lasten ja nuorten henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin.

KEHITYSKOHDE 2022:

- **Kehityskohde 2022/2:** Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen perusturvakeskukselta saamat tehtävät tulee kirjata ja resursoida asianmukaisesti.

3.4.6 Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen resurssitilanne jatkui haastavana. Henkilöstön puute näkyi edellisvuoden tapaan keskuksen palvelutasossa ja ylläpiti negatiivisen palautteen määrää, kasasi tehtäviä sekä vaikutti henkilökunnan työhyvinvointiin. Keskuksen on kuitenkin huolehdittava siitä, että lakisääteiset palvelut tuotetaan asianmukaisina.

Yhteistyö Cursor Oy:n kanssa jatkui ja yrityspalveluiden laatu on saanut positiivista palautetta.

Keskuksen suurimmat taloudelliset riskit liittyvät korjausvelan kasvuun, sisäilmaongelmiin ja rakenteelliseen pitkäaikaistyöttömyyteen.

Toimintatuotot ovat kokonaisuutena toteutuneet talousarvion mukaisesti, mutta toimintakulut ylittävät budjetoidun. Talouden seurantaan ovat hankaloittaneet Sarastiaan liittyvät haasteet epäonnistuneen ohjelmistouudistuksen seurauksena, mikä on vaikuttanut merkittävästi talousraporttien luotettavuuteen negatiivisesti. Lisäksi on mainittava, että kustannusten nousu on merkittävästi vaikuttanut toimintakulujen ylittymiseen budjetoidusta – Tätä ei ole pystytty sinällään ennakoimaan 2022 talousarvioissa. Esimerkiksi energiakustannukset ovat olleet noin 300 000 euroa yli budjetoidun johtuen maailmanpoliittisesta tilanteesta ja sen vaikutuksesta muun muassa energian hintatasoon.

Henkilöstökulut ovat jääneet alle budjetoidun noin 200 000 euroa. Henkilöstön rekrytointi avoinna oleviin tehtäviin oli ollut erittäin haastavaa, mikä selittää henkilöstökulujen budjettialituksen.

Keskuksen ulkoinen toimintakate ylittyi. Toimintakatteen ylittyminen selittyy pääosin pakollisen varauksen tekemisellä tilinpäätökseen 2022. Alueiden hoidon suuret kustannukset (erittäin luminen kevättalvi ja varhainen alkutalvi 2022) sekä rakennuskustannusten nousu näkyvät ylityksenä keskuksen kokonaistoteumassa. Säästöillä muissa menolajeissa vältettiin suuremmat toimintakatteen ylitykset.

Vuoden 2022 osalta investointibudjetti ylittyi noin 1,6 miljoonaa euroa, mikä johtuu pääasiassa Kuningattarenrannan talousarvioin ylittäneistä katu- ja tieinvestoinneista (1,8 miljoonaa). Keskuksella on kuitenkin ollut muitakin investointikohteita, joiden budjetit ovat ylittyneet jopa useita kymmeniä prosentteja. Vastaavasti joidenkin investointikohteiden osalta talousarvio alittui, mikä lievensi kokonaisbudjetin ylitystä.

Seuraavassa käsitellään kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdettuja, kaupunginvaltuustoon nähden sitovia avaintavoitteita vuodelle 2022 ja niiden toteutumia koskien elinkeino- ja infrastruktuurinkeskusta:

- Kuten jo vuoden 2021 arviointikertomuksessa mainittiin, elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toiminnallisten tavoitteiden mittarit tulee konkretisoida määrällisesti vertailukelpoisiksi. Lisäksi niiden järkevyyttä kuvaamaan keskuksen toimintaa tulee harkita.
- Keskuksen henkilöstö on tehnyt arvokasta työtä Loviisan vetovoimaisuuden ja tunnettavuuden eteen. Tätä on edistänyt myös yhteistyö Cursor Oy:n kanssa.
- Yritystontteihin liittyy edelleen haasteita. Tarkastuslautakunnan oli erittäin vaikea arvioida, miten yritystonttien hankkimista on helpotettu yritysten näkökulmasta. Keskus kuitenkin toteaa raportissaan, että tonttien esirakentaminen on käynnissä, mikä ei kuitenkaan suoraan kerro, että tonttien hankkiminen on helpottunut. Lisäksi ei ole tiedossa yritystonttikyselyjen määrää – tai kyseessä olevaa määrää ei ilmeisesti raportoida. Tiedostetaan kuitenkin, että yleiskaavatyöhön ei ollut osoitettavissa henkilöä.
- Yhtenä avaintavoitteena keskuksella oli, että hankinnat jaetaan pienempiin kokonaisuuksiin silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Tarkastuslautakunta näkee tässä pilkkomisasiassa riskin, mikä toteutuessaan on Loviisalle taloudellisesti negatiivinen.

Arvioinnissa on käytetty 16.2.2023 päivitettyä keskuksen antamaa toimintakertomusta (EKIL-NLIN 16.2.2023/§ 40) ja muuta tarjolla olevaa materiaalia.

Huomioitavaa on, että keskuksen on edelleen jatkuvasta ja haastavasta resurssitilanteesta huolimatta huolehdittava siitä, että lakisääteiset palvelut tuotetaan tulevaisuudessakin asianmukaisina.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET:

- Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toiminta pitää suhteuttaa olemassa oleviin resursseihin. Lakisääteisten ja kaupungin tavoitteita tukevien toimintojen ja tehtävien pitää olla toiminnan keskiössä.
- Kaupungin omistamalle kiinteistöportfoliolle on tehtävä suunnitelma siitä, miten kunkin kohteen kanssa edetään.

3.4.6.1 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonnassa henkilöstöhaasteet vaikuttivat toimintaan. Yksikön oman raportoinnin mukaan rakennusvalvonnan lupahakemukset on pystytty käsittelemään, mutta ei kuitenkaan löydy evidenssiä käsittelyajoista. Tarkastuslautakunta suosittelee läpinäkyvyyden lisäämistä lupahakemusten käsittelyaikojen suhteen.

Sähköistä arkistoa ei otettu käyttöön edelleenkään vuoden 2022 aikana – tämä on ollut tavoitteena jo aiemmin. Sähköisen arkiston käyttöönottoa kuitenkin valmisteltiin vuoden aikana yhdessä palvelun tuottajan kanssa. Digitaalisten palveluiden käyttöönottoon pitää kiinnittää erityistä huomiota, koska tällä on positiivinen vaikutus palveluprosessien läpimenoaikoihin ja palvelutasoon.

Ympäristönsuojeluyksikössä lupa-asioiden käsittely ruuhkaantui pitkien poissaolojen takia. Lisäksi ympäristönsuojelua koskevaa lainsäädäntöä uudistettiin jälleen vuoden 2022 aikana, mikä toi uusia tehtäviä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yksikön on kuitenkin varmistettava, että lakisääteiset tehtävät hoidetaan asianmukaisina.

Arvioinnissa on käytetty 16.2.2023 päivitettyä keskuksen antamaa toimintakertomusta (EKIL-NLIN 16.2.2023/§ 40) ja muuta tarjolla olevaa materiaalia.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Digitaalisten palveluiden käyttöönottoon ei ole riittävästi panostettu.
- Mikäli keskuksille luodaan yhteisiä avaintavoitteita, on niiden toteuttamisessa huomioitava, mitä se tarkoittaa kunkin keskuksen kohdalla.

3.4.6.2 Maaseutuyksikkö

Maaseutuyksikkö ja maaseutulautakunta ovat ryhtyneet toteuttamaan oman tehtävänsä mukaisesti myös maaseudun kehittämistehtävää. Siihen myönnetty pieni budjetti edesauttaa toiminnan aloittamista ja hallintosääntöön kirjattu kehittämistehtävä saa täten hyvän alun.

Maaseutulautakunta on kiitettävästi parantanut otettaan ja toteuttaa nyt kokonaistehtävänsä monipuolisemmin ja aktiivisemmin.

Tarkastuslautakunta haluaa erityisesti kiittää maaseutulautakuntaa siitä, että tiedottamistehtävään tiekunnille on resursoitu ”Loviisan yksityistiet kuntoon 2022–2023” -hanke. Maaseutuvaltaisessa kaupungissa, jossa on noin 400 km yksityistietä, on merkittäviä parannustarpeita.

4 Henkilöstö

Loviisan kaupunki on ottanut henkilöstökertomuksen rakenteeksi Kunta- ja hyvinvointityönantajat (KT) suosituksen mukaisen raportointimallin, joka poikkeaa huomattavasti aikaisemmasta. Tämän johdosta esimerkiksi osaa edellisvuosien tilastoista ei enää esitetä ja uusien tilastojen osalta puuttuu vertailutieto edellisvuosiin.

Loviisan kaupungissa ja Loviisan Vesiliikelaitoksessa oli vuoden 2022 lopussa voimassa 1 034 päätoimista palvelussuhdetta. Näistä oli vakituisia 772 ja määräaikaista 262.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyi vuoden 2022 jälkeen yhteensä 370 henkilöä. Hyvinvointialueen palvelukseen siirtyivät koko perusturvakeskuksen henkilöstö, koulukuraattorit ja -psykologit sekä noin 20 siivous- ja ruokapalveluiden työntekijää.

Taulukko 2. Loviisan kaupungin henkilöstömäärän kehitys 2012–2022

Vuosi										
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ¹	2020	2021	2022
Päätoiminen henkilöstö ilman vesiliikelaitosta										
1 192	1 141	1 117	1 111	1 109	1 125	1 128	1 121	1 077	1 054	1 022
Asukkaita/päätoiminen henkilöstö ilman vesiliikelaitosta										
13	13,6	13,9	13,9	13,7	13,4	13,2	13,2	13,7	13,9	14,3

Sairauspoissaolojen määrä työpäivinä kasvoi 1 682 työpäivällä verrattuna vuoteen 2021. Lisäys on merkittävä mutta poissaoloista noin 1 350 päivää johtui koronapandemiasta. Terveysperusteisten poissaolojen takia menetettiin yhteensä 16 416 työpäivää.

Taulukko 3. Terveysperusteisten poissaolojen määrän kehitys 2012–2022 (pv/työntekijä).

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
13,4	12,9	13	13,3	15	14,5	15,8	14,4	13,6	13,8	15,8

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Avoimiin työpaikkoihin oli keskimäärin vain kolme hakijaa. Hakijamäärän kasvattamiseen ja kaupungin vetovoimaan työnantajana tulee kiinnittää huomiota.
- Mielenterveyssyistä johtuvat sairauspoissaolot laskivat 35,7 %:sta 26,7 %:iin.
- Kehityskeskusteluista oli tarkasteluvuoden aikana käyty 75 prosenttia ja osa esimiehistä (10 %) on ilmoittanut käyneensä edellisen vuoden kehityskeskusteluja alkuvuonna 2023. Luvut tarkoittavat, että joka neljäs eli noin 250 kehityskeskustelua on käymättä. Asiaan on kiinnitettävä edelleen huomiota ja prosenttilukua pyrittävä nostamaan.

Great Place to Work-ohjelmaa (GPTW) käytettiin henkilöstökyselyn tekemiseen vuosina 2019–2021. Vuosittain vastausprosentti aleni ja GPTW:n kanssa tehty kolmevuotinen sopimus päättyi 2021. Osa

¹ Vuoden 2019 aikana kiinteistöhuollon 17 työntekijää siirrettiin kaupungin omistamaan osakeyhtiöön, mikä pienensi henkilöstön lukumäärää.

GPTW:n kysymyksistä oli tehty ehkä enemmän yksityisen puolen organisaatioille, joten vastaajat kokivat, etteivät kaikki kysymykset suoraan soveltuneet kuntaorganisaatiolle. Lisäksi kyselyllä oli kustannusvaikutuksia eli sen käyttö ei ollut ilmaista. Näistä syistä päätettiin siirtyä käyttämään Kuntien eläkevakuutuslaitoksen (Keva) ilmaista kyselyä vuoden 2022 alusta.

Kyselyn vastausprosenttia 64,3 % voidaan pitää varsin hyvänä GPTW-vuosien jälkeen. Koska kysymysalusta ja kysymyspatteristo vaihtui, ei vertailua edellisiin vuosiin voida tehdä. Muutamia yksittäisiä poimintoja tuloksista:

- 76 % suosittelisi nykyistä työpaikkaa tuttavalleen
- 72 % on sitä mieltä, että työyhteisössä vallitsee luottamuksellinen ilmapiiri
- 82 % kokee työntekijän ja esihenkilön välillä vallitsevan luottamuksen ilmapiirin
- 80 % on selvillä työyksikkönsä tavoitteista
- 75 % tuntee itsensä vahvaksi ja tarmokkaaksi työssään päivittäin tai vähintään muutaman kerran viikossa
- 34 % ei osaa sanoa ohjaavatko strategiset linjaukset heidän toimintaansa

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Tarkastuslautakunta on tyytyväinen vastausprosentin noususta edellisvuoteen verrattuna.
- Uuden kyselyn myötä ensimmäisen vuoden tuloksia ei päästä vertailemaan kuin verrokkikuntiin.
- Useassa kysymyksessä oli korkeahkoja prosenttilukuja kohdassa ”ei samaa eikä eri mieltä”. Tätä prosenttilukua pitäisi vastaajia rohkaisemalla pyrkiä pienentämään.
- Vastaukset tulisi eritellä keskuksittain.

KEHITYSKOHDE 2022:

- **Kehityskohde 2022/3:** Kehityskeskustelut on käytävä koko henkilöstön kanssa.

5 Kuntakonsernille asetetut tavoitteet sekä kuntakonsernin ohjaus ja valvonta

Loviisan kaupungin konsernitulos oli 2,18 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun se oli vuonna 2021 2,84 miljoonaa ylijäämäinen.

Konsernin lainakanta aleni vuonna 2022 94,7 miljoonaan euroon. Vuonna 2021 lainakanta oli 97,4 miljoonaa. Lainaa oli 6 504 euroa/asukas ja vuonna 2021 tilinpäätöksessä sitä oli 6 648 euroa/asukas.

Taulukko 4. Tilinpäätöserien vertailu Loviisan kaupungin ja konsernin välillä.

(1 000 €)	Loviisan kaupunki	Konserni
Toimintatuotot	24 965	59 842
Toimintakulut	-120 049	-152 571
Tilikauden ylijäämä	3 308	2 181
Pysyvät vastaavat	135 934	164 607
Rahoitusarvopaperit	986	986
Pankkisaamiset	8 791	13 210
Velat yhteensä	84 488	119 410
<i>josta pitkäaikaista</i>	44 729	70 261
<i>josta lyhytaikaista</i>	39 759	49 149

Joitakin mainintoja kaupunkikonsernista vuodelta 2022

Uusi kehitys- ja konsernijaosto aloitti toimintansa 2019. Jaoston nimi muutettiin konsernijaostoksi valtuuston päätöksellä 15.6.2022. Konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2022.

Loviisan Asunnot Oy on kaupungin täysin omistama yhtiö. Sillä on muutama tytäryhtiö, joista kooltaan suurin on Loviisa Kodit Oy. Loviisan Asunnot Oy yhdessä tytäryhtiöittensä kanssa ovat kaupungin tärkeimmät vuokra-asumispalveluita tarjoavat yhtiöt.

Vuonna 2022 Loviisan Asunnot Oy hankki 26 osakehuoneistoa Kuningattarenrantaan valmistuvasta As Oy Loviisan Lippulaivasta. Hankinnan arvo oli noin 5,7 miljoonaa euroa ja yhtiö otti vastaavan määrän lainaa hankintaansa varten.

Vuokrausaste oli yhtiöillä noin 95 % asuntokannasta. Vuokratulot jäivät yhtiöillä hieman alle budjetoidun. Yhtiöiden kulut puolestaan nousivat ennakoarviota suuremmiksi, johtuen yleisestä hintatason noususta. Tulevaisuudessa tulee yhtiölle varmasti haasteita onnistua mitoittamaan vuokratulot sille tasolle, jolla katetaan juoksevat menot ja lainojen hoitokulut, ja samanaikaisesti vuokrahinnoittelun tulisi pysyä kohtuullisena vuokra-asuntoa hakeville.

Loviisan Vesiliikelaitos huolehtii kaupungin vedenjakelusta ja viemäriverkosta. Sen tulos vuonna 2022 jäi myös alle budjetoidun. Liikevaihto pysyi samalla tasolla kuin verrokkivuotena 2021. Kustannustason nousu näkyi myös liikelaitoksen tuloksessa. Kulut ylittivät reilusti budjetoidut kulut.

Tulevaisuudessa Vesiliikelaitoksen tulee myös kiinnittää huomiota veden ja jäteveden hinnoitteluun vastamaan kohonneita kustannuksia.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

Loviisan kaupungin tilinpäätöksessä vuodelta 2022 on taulukoitu tytäryhteisöille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta on kommentoitu, että ne ovat toteutuneet suunnitelman mukaan. Olennaisia ja / tai merkittäviä muutoksia ei ole raportoitu tapahtuneen, vaikka Loviisan Asunnot Oy hankki merkittävän määrän huoneistoja As Oy Loviisan Lippulaivasta.

Muita huomioita tai huomautettavaa

- Kehitys ja konsernijaosto kokoontui vuonna 2022 yhden kerran ja konsernijaosto kokoontui kaksi kertaa.
- Kaupungin konserniohjeeseen on muun muassa kirjattu, että tytäryhtiöiden toimintaa ja kehitystä seurataan kvartaaleittain yhtenäisellä raportoinnilla. Konsernijaoston kokouspöytäkirjoista ilmenee, että raportointi ei juuri lainkaan ole toteutunut. Tytäryhtiöiden edustajia on tosin kuultu kokouksissa, joissa he ovat käyneet kertomassa edustamiensa yhtiöiden tilanteesta. Mutta tämä ei ole vielä tarkoituksenmukaista talouden ja toiminnan seurantaa.
- Talousarvioon voisi kirjata selkeitä taloudellisia tavoitteita konserniyhtiöille.

Lopuksi toistamme vuoden 2020 ja 2021 arviointikertomuksen huomautukset:

Toimintakertomuksen selonteko ei kaikilta osin täytä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen määräyksiä. Selontekoa pitää kehittää esimerkiksi seuraavasti:

- toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa, ohjeistuksen riittävyys
- ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja ohjeiden riittävyys
- tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi
- tiedonkulku ja sen toimivuus.

KEHITYSKOHDE 2022:

- **Kehityskohde 2022/4:** Tytäryhtiöiden tilinpäätösten laadinnassa on noudatettava konsernin antamaa aikataulua.

6 Taloudellisen kehityksen arviointi

6.1 Loviisan kaupungin taloudellisen tilanteen kehitys

Loviisan asukasluku on edelleen jatkanut laskuaan vuonna 2022. Sen sijaan verotulot per asukas ovat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna, mutta myös kulut per asukas ovat kasvaneet. Kertynyt ylijäämä kasvoi voimakkaasti jo kolmatta vuotta peräkkäin. Lainat per asukas saatiin kääntymään laskuun tilikaudella 2021.

Taulukko 5. Loviisan kaupungin tunnuslukuja vuosina 2012–2022.

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Asukasluku	15 522	15 519	15 493	15 480	15 218	15 098	14 894	14 777	14 748	14 644	14 567
Indeksi (asukasluku 100 = 2011)	100	99,98	99,81	99,73	98,04	97,27	95,95	95,2	95,01	94,34	93,39
Verot/asukas (€)	4 009	4 216	4 071	4 253	4 334	4 368	4 028	4 012	4 157	4 517	4 756
Kulut/asukas (€)	7 119	7 123	7 146	7 070	7 146	7 094	7 411	7 561	7 466	7 885	8 241
Lainat/asukas (1 000 €)	1 056	1 176	1 654	2 078	2 263	2 365	2 997	4 321	5 721	5 155	4 572
Kertynyt ylijäämä (1 000 €)	5 304	9 524	16 187	16 831	17 367	17 885	11 159	2 049	6 289	10 841	14 251

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Kaupungin tulee edelleen huolellisesti seurata lainakannan kehittymistä ja ottaa tämä riskienhallinnassa huomioon.

6.2 Koronaviruskriisin vaikutusten arviointi

Koronapandemian vaikutukset näkyivät keskusten toiminnassa. Erityisesti perusturvakeskuksessa korona vaikutti ja vaikeutti toimintaa, koska työntekijöiden tartunnat lisääntyivät ja ikäihmisten tehostetun palveluasumisen yksiköissä ilmaantui laajoja joukkotartuntoja. Tartuntatautilakiin tehty väliaikainen lisäys astui voimaan 1.3.2022 koskien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan koronasuojaa. Tämän johdosta osa työntekijöistä ei voinut puutteellisen koronasuojan vuoksi tehdä omaa työtään kuukausiin muutenkin haastavassa resurssitilanteessa.

Pandemia nosti kustannuksia muun muassa lisääntyneiden sairauspoissaolojen ja työterveyshuollon kustannusten muodossa.

Lisäksi pandemia aiheutti lisätöitä sisäiselle viestinnälle ja ohjeistuksen laatimiselle.

Toimintokohtaista valtionavustusta maksettiin noin 1,2 miljoonaa euroa covid-19-näytteenotoista, rokotuksista ja hoidoista.

6.3 Arviointimenettelyn käynnistämisen edellytykset vuonna 2023

Kuntien taloudellista asemaa arvioidaan kuluvana vuonna kuntalain (410/2015) 118. §:ssä (E erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely) esitettyjen kriteerien mukaisesti. Vuonna 2022 sovellettiin ensimmäisen kerran kuntalain muutettuja kriteereitä (8.2.2019/175).

1. Kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Kunta (€)	2021	2022
Tilikauden ali-/ylijäämä	4 551 728	3 307 582
Kertynyt ali-/ylijäämä	6 288 808	10 943 038
Yhteensä	10 840 536	14 250 619

Ei kertynyttä alijäämää.

2. Asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.

Konserni (€)	2021	2022
Kertynyt ylijäämä per asukas	1 092	1 250

Ei kertynyttä alijäämää.

Lisäksi arviointimenettelyyn voi joutua, jos kahtena vuonna peräkkäin ovat täyttyneet (kaikki) seuraavat raja-arvot:

1. Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.

Konserni (€)	2021	2022
Vuosikatteen ja poistojen suhde	139 %	125 %

Tunnusluku ei alitu.

2. Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.

	Tuloveroprosentti
Loviisa	20,25 %
Kunnat keskimäärin	20,01 %
Erotus	0,24 %

Erotus on pienempi kuin 2,0 prosenttiyksikköä.

3. Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla.

Lainat/asukas (€)	2021	2022
Loviisa	7 967	7 827
Kunnat keskimäärin ²	6 964	7 450
Ylitys %	14 %	5 %

Ei ylitä raja-arvoa.

4. Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Konserni	2021	2022
Laskennallinen lainanhoitokate	0,94	0,89

Ei alita raja-arvoa.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HAVAINNOT:

- Havaintojen mukaan Loviisan kaupunki ei täytä yhtään kriisikuntakriteereistä.

² Tieto perustuu Valtiokonttorin julkaisemaan dataan ([Kuntakonsernien taseen vertailuraportti - Tutkiahallintoa.fi](#) ja [Kuntien kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät muut taloustiedot - Tutkiahallintoa.fi](#)). Loviisan kaupunkikonsernin tiedot on laskettu tilinpäätöksen perusteella.

6.4 Muut havainnot

Loviisaan on saapunut noin 300 ukrainalaista pakolaista. Loviisan kaupunki ei ole kaikilta osin pystynyt vastaamaan tämän aiheuttamiin haasteisiin. Vapaaehtoistyöntekijät ovat osaltaan auttaneet pakolaisia.

Arviointikertomuksen laadinnan aikana tarkastuslautakunta teki havainnon, että kertomuksen liitteenä olevasta kehityskohdetaulukosta puuttuu yksi kesken oleva kehityskohde, joka on jostain syystä kadonnut ennen lokakuun 2022 kaupunginvaltuuston kokousta ja valtuusto on käsitellyt näin ollen vajavaista listaa kokouksessaan. Tarkastuslautakunta palautti kohteen 2019/6 takaisin taulukkoon.

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti perusteellisen pohdinnan ja keskustelun jälkeen palauttaa myös kehityskohteet 2019/7 ja 2019/8 takaisin taulukkoon.

Tarkempi kuvaus ja päätöksen perustelu löytyy kyseessä olevasta kohdasta arviointikertomuksesta.

7 Kehityskohteet 2022

- **Kehityskohde 2022/1:** Strategiassa määritetyt tavoitteet tulee jalkauttaa keskuksien kaikille tasoille ja tarkentaa mittareita.
- **Kehityskohde 2022/2:** Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen perusturvakeskukselta saamat tehtävät tulee kirjata ja resursoida asianmukaisesti.
- **Kehityskohde 2022/3:** Kehityskeskustelut on käytävä koko henkilöstön kanssa.
- **Kehityskohde 2022/4:** Tytäryhtiöiden tilinpäätösten laadinnassa on noudatettava konsernin antamaa aikataulua.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kaupunginhallituksen tulisi aktiivisesti ja säännöllisesti seurata kehityskohteita ottamalla listaus osaksi asioiden rutiininomaista käsittelyä.

8 Lopuksi

Tarkastuslautakunta ehdottaa, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta kuntalain mukaisen selvityksen arviointikertomuksesta aiheutuvista toimenpiteistä kaupunginvaltuuston käyttöön kaupunginvaltuuston lokakuun 2023 kokoukseen mennessä ennen tulevan vuoden talousarvion käsittelyä. Selvitykset ehdotetaan täytettäväksi tarkastuslautakunnan kehityskohdetaulukkoon kaupunginvaltuustolle erityisesti seurattavaksi.

Tarkastuslautakunta kiittää kaupungin henkilökuntaa sekä vastuullisia luottamushenkilöitä vuoden 2022 hyvästä ja tuloksellisesta työstä.

Kuvat: Mia Aitokari

9 Allekirjoitukset

Loviisassa xxx. päivänä kesäkuuta 2023

Pasi Laiho, puheenjohtaja

Kimmo Forsberg

Maria Grundström

Karl-Magnus Lindfors

Mia-Leena Aitokari

Lenita Niemelä

Miia Marjakangas